

Číslo: 1033/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **11. 02. 2022, od 14. 02. do 18. 02. 2022, od 22. 02. do 23. 02. 2022**
a **25. 02. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola	
Sídlo	Biskupická 21, Bratislava
Zriaďovateľ	Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Iveta Horváthová, riaditeľka školy

Mgr. Želmíra Gajarová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 1033/2021-2022 zo dňa 08. 02. 2022 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. Jana Weisová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

Mgr. Svetlana Biskupič Čikelová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

Mgr. Ingrid Hakszerová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

Mgr. Katarína Heredošová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

PaedDr. Eva Obžerová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

Mgr. Adriana Lipková, odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

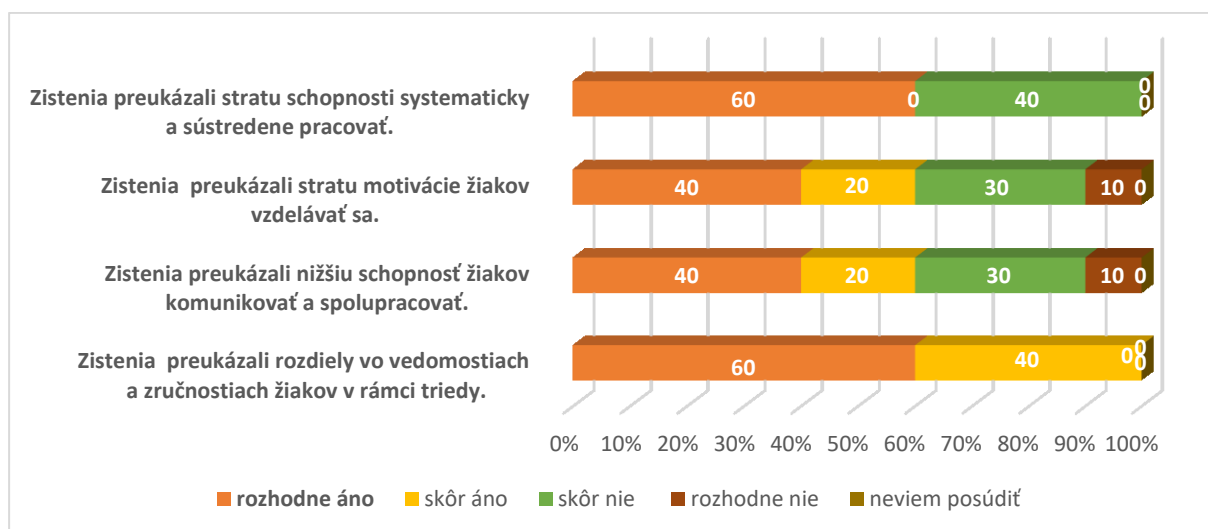
Kontrolovaný subjekt bola štátna mestská plnoorganizovaná škola s vyučovacím jazykom slovenským s 12 triedami v 0. – 9. ročníku. Z toho bolo 7 tried zriadených na 1. stupni (0. – 4. ročník), 5 tried na 2. stupni (5. – 9. ročník). V škole sa vzdelávalo 206 žiakov, z toho 12 v 0. ročníku, 96 v 1. – 4. ročníku, spolu na 1. stupni 108 a na 2. stupni 98 žiakov. So špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) bolo 36 žiakov, z toho 24 zdravotne znevýhodnených (ZZ) a 12 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) v 0. ročníku.

Škola evidovala 10 žiakov cudzincov. Neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK), ani žiakov rómskej národnosti, pričom v školskom vzdelávacom programe (ŠkVP) bolo uvedené, že školu navštevujú aj žiaci z rómskych rodín, ktorí sú zastúpení vysokým percentom (v priemere 80 %), čo bolo pozorované aj počas výkonu školskej inšpekcie. Škola neevidovala žiakov s nadaním. Dištančného vzdelávania sa v školskom roku 2020/2021 nezúčastňovalo 22 žiakov, z toho boli 2 zo SZP a 2 ZZ. Súčasťou základnej školy bol školský klub detí (ŠKD) s 2- mi oddeleniami, ktorý navštevovalo 37 žiakov 1. stupňa. Výchovno-vzdelávací proces v škole zabezpečovalo 22 pedagogických a odborných zamestnancov, z nich 9 učiteľov 1. stupňa, 6 učiteľov 2. stupňa, 2 katechéti, 1 vychovávateľ, 1 školský špeciálny pedagóg, 1 školský psychológ a 2 pedagogickí asistenti.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Škola predložila materiály, ktoré preukázateľne potvrdzovali overovanie úrovne vedomostí a zručností žiakov **primárneho vzdelávania** z jednotlivých vyučovacích predmetov po ukončení dištančného vzdelávania (DV) s cieľom zistiť mieru osvojenia učiva z predchádzajúceho obdobia a identifikovania chýb a nedostatkov. Pedagogickí zamestnanci po skončení DV priebežne **diagnostikovali úroveň vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania**. Z rozhovoru s riaditeľkou školy a pedagogickými zamestnancami, z kontroly predloženej dokumentácie a z výsledkov dotazníkov zadaných Štátnou školskou inšpekciou 10 učiteľom primárneho vzdelávania vyplynulo, že väčšina vyučujúcich diagnostiku vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania vykonávala formou rozhovorov a sledovaním ich výkonov a prípravy v edukačnom procese. Riešenie rôznych typov komplexných úloh využila pri diagnostike polovica učiteľov 1. stupňa, 40 % učiteľov využívalo aj ústne skúšanie a písomné práce rôzneho druhu a rozsahu (pri použití týchto druhov diagnostiky žiakov neklasifikovali, ale monitorovali úroveň ich vedomostí). Menej využívali prezentáciu produktov žiackych prác (vypracované pracovné listy, kontrola zošitov) a portfólio. Testy z ponuky NÚCEM ako jednu z foriem diagnostiky učiteľia nevyužili vôbec. Riaditeľka školy a učiteľia v rozhovoroch uviedli, že žiaci nemali výrazné nedostatky v žiadnej zo vzdelávacích oblastí. Menšie nedostatky sa vyskytli vo všetkých ročníkoch primárneho vzdelávania pri čítaní, v 1. ročníku boli problémy s nácvikom písania písmen a s nesprávnym písaním tvarov číslíc. Uvedené nedostatky žiakov odstránili vyučujúci individuálne vysvetlením počas doučovania alebo v školskom klube detí (ŠKD). Realizáciou dištančného vzdelávania nebola zaznamenaná stúpajúca tendencia v počte neprospievajúcich žiakov primárneho vzdelávania v školských rokoch 2018/2019 (**12 neprospievajúcich žiakov**) a 2020/2021 (**10 neprospievajúcich žiakov**). Dôvodom neprospievania žiakov nebola neúčast' na dištančnom vzdelávaní, ale nízka úroveň vedomostí v dôsledku ich nepravidelnej školskej dochádzky aj počas prezenčného vzdelávania a neprospievajúci žiaci pochádzali z málo podnetného prostredia. Riaditeľka školy i učiteľia 1. stupňa v rozhovoroch uviedli, že **miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania zodpovedala ich možnostiam a schopnostiam a zistené nedostatky nemali vplyv na kontinuitu ich vzdelávania**, pričom podľa odpovedí v dotazníku diagnostika preukázala rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov v rámci triedy.

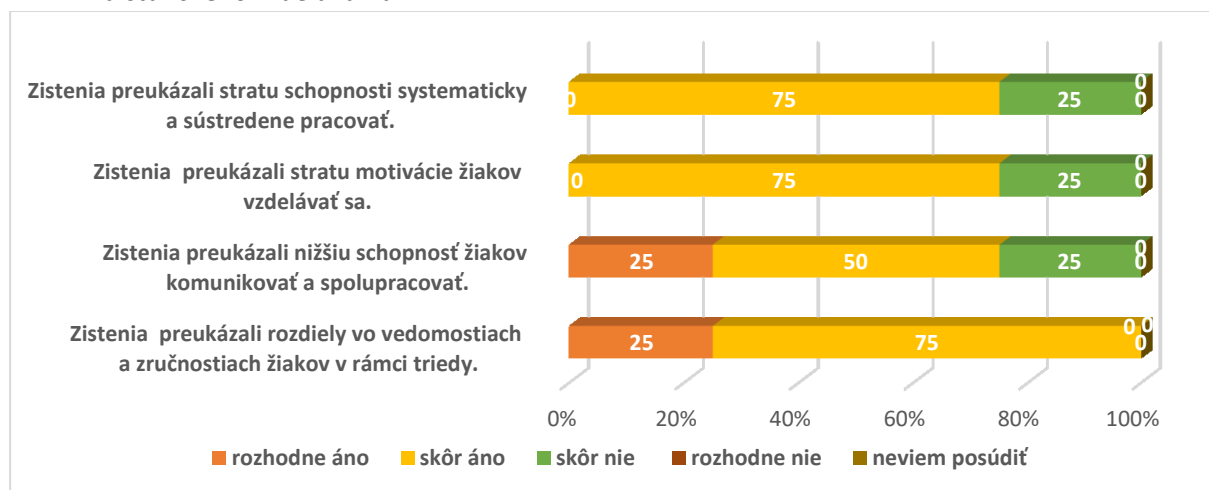
Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

Škola predložila materiály, ktoré preukázateľne potvrdzovali overovanie úrovne vedomostí a zručností žiakov **nižšieho stredného vzdelávania** po ukončení DV z jednotlivých vyučovacích predmetov. Všetci učitelia v dotazníku uviedli, že najčastejšími spôsobmi **diagnostiky vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania** po ukončení DV boli rozhovory so žiakmi, sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie a ústne skúšanie. Pri ústnom skúšaní učitelia žiakov nehodnotili klasifikačným stupňom, výsledok preskúšania použili len na účel zistenia miery osvojenia si učiva. Polovica učiteľov využila aj riešenie rôznych typov komplexných úloh. Portfólio a testy z ponuky NÚCEM využila na diagnostiku štvrtina učiteľov 2. stupňa. Žiaci 2. stupňa mali nedostatky vo všetkých štyroch sledovaných vzdelávacích oblastiach, čo sa potvrdilo aj na začiatku školského roka 2020/2021, keď žiaci písali vstupné testy z kľúčových predmetov, z ktorých urobili učitelia podrobné javové analýzy a identifikovali učivo, v ktorom žiaci dosiahli podpriemerné výsledky. Vedenie školy aj učitelia potvrdili, že sa im podarilo všetky nedostatky eliminovať, a preto škola nepovažovala za potrebné výrazne modifikovať ŠkVP. Škola monitorovala súlad prebratého učiva a učebných plánov aj počas aktuálneho školského roka 2021/2022. Počet neprospievajúcich žiakov porovnaním školských rokov 2018/2019 a 2020/2021 mal stúpajúcu tendenciu (v školskom roku 2018/2019 **neprospelo 8 žiakov**, v školskom roku 2020/2021 **neprospelo 13 žiakov**). Najčastejšie žiaci neprospievali z 3 alebo 4 predmetov. V školskom roku 2020/2021 z 13 neprospievajúcich žiakov ukončilo povinnú školskú dochádzku 6 žiakov, ktorí nezískali nižšie stredné vzdelanie. Pre porovnanie v školskom roku 2018/2019 bolo takých žiakov 5 a v školskom roku 2019/2020 4 žiaci. Podľa vyjadrení riaditeľky školy a učiteľov medzi neprospievajúcimi boli žiaci, ktorí mali dlhodobé problémy s prospievaním. Jednou z príčin neprospievania a nezvládnutia učiva žiakmi bola, okrem neúčasti na online vzdelávaní, nedostatočná domáca príprava, nepozornosť a vyrušovanie na hodinách, nezáujem žiakov a ich rodičov o školské výsledky, nezapájanie sa do aktivít triedy, nevypracovanie úloh v pracovných listoch. Pri problémoch s dochádzkou a v prípade, že rodičia nereagovali na výzvy školy, asistenti učiteľa navštívili priamo rodiny takýchto žiakov a tento spôsob komunikácie s rodičmi sa ukázal ako najúčinnější a najefektívnejší. Závažné problémy záškoláctva riešila škola aj s políciou, nedostatočná klasifikácia bola riešená komisionálnym

preskúšaním problematických žiakov v auguste v rokoch 2020 a 2021. V zázpisniciach z pedagogických rád na konci klasifikačného obdobia boli uvedené, okrem záznamov vyučujúcich jednotlivých predmetov o stave prebratého učiva a o počte a dôvodoch neprospievania jednotlivých žiakov, veľmi detailné informácie členov inkluzívneho tímu, s ktorým žiakom a jeho zákonným zástupcom a ako pracovali. Z dotazníkov, ktoré vyplnili učitelia a z rozhovorov bolo zrejmé, že **miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov bola nižšia, nedostatky mohli negatívne vplyvať na kontinuitu ich ďalšieho vzdelávania.**

Graf 2 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

Škola postupovala v školskom roku 2020/2021 a následne aj v školskom roku 2021/2022 na základe analýzy výsledných zistení z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov podľa **upraveného ŠkVP**. V **primárnom vzdelávaní** nebolo potrebné modifikovať **učebný plán** ani **učebné osnovy**. V **nižšom strednom vzdelávaní** vykonala úpravy v **učebnom pláne** v sledovaných vzdelávacích oblastiach. Disponibilnými hodinami v rôznych ročníkoch posilnila predmety slovenský jazyk a literatúra, nemecký jazyk, matematika, informatika, dejepis, geografia, pričom **obsahový štandard** predmetov sa nerozšíril, vytvoril sa väčší časový priestor na dosiahnutie kľúčových cieľov. Škola flexibilne reagovala aj na ďalší z dôsledkov dištančného vzdelávania (na nárast obezity u detí a s tým súvisiacimi zdravotnými problémami) zavedením dvoch nových predmetov v rámci disponibilných hodín. Oba predmety boli zamerané na osvojenie základných pravidiel zdravého a vyváženého stravovania. V 9. ročníku to bol v školskom roku 2020/2021 predmet Zdravý životný štýl a v 5. ročníku predmet Viem, čo zjem. Predmet občianska náuka bol presunutý z 5. do 6. ročníka. Učitelia z obdobia dištančného vzdelávania flexibilne presunuli náročnejšie učivo na obdobie prezenčnej výučby, precvičenie niektorých tematických celkov presunuli na začiatok ďalšieho školského roka. **Učebné osnovy** jednotlivých predmetov škola nemenila, boli totožné so vzdelávacími štandardami štátneho vzdelávacieho programu. Tieto skutočnosti boli zaznamenané v dokumentácii predmetových komisií a metodického združenia.

Vedenie školy postupovalo v školskom roku 2020/2021 pri zmenách v **organizácii vyučovania** počas DV a po návrate k prezenčnému vyučovaniu v plnom rozsahu podľa usmernení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) a Štátneho pedagogického ústavu (ŠPÚ). Vzdelávanie žiakov počas DV sa realizovalo podľa upraveného

rozvrhu hodín, bola dodržaná indikatívna týždenná záťaž vo všetkých hlavných vzdelávacích oblastiach. V aktuálnom šk. roku 2021/2022 sa organizácia výchovno – vzdelávacej činnosti školy, vrátane prestávok, realizovala v súlade s vyhláškou o základnej škole. Žiaci mali možnosť využívať veľkú prestávku na pohybové aktivity, čo potvrdila v dotazníku približne tretina žiakov (30 %). Ak to charakter vyučovacieho predmetu dovoľoval, učitelia vyučovali v exteriéri školy. Blokové vyučovanie do rozvrhu hodín zaradené nebolo. Učitelia na vyučovacích hodinách vytvárali priestor na prepájanie tém a uplatňovanie medzipredmetových vzťahov.

Pri **hodnotení a klasifikácii** žiakov v čase dištančného vzdelávania a po návrate žiakov na prezenčné vyučovanie škola postupovala v súlade s usmerneniami MŠVVaŠ SR a odporúčaniami ŠPÚ. Najvýraznejšie prehodnotila a zmenila spôsob záverečného hodnotenia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch v 2. polroku školského roka 2019/2020. V 0. - 1. ročníku uplatnila slovné hodnotenie vo všetkých predmetoch, v 2. – 4. ročníku **kombinované** hodnotenie – klasifikačným stupňom hodnotila predmety slovenský jazyk a literatúra, matematika, slovné hodnotenie uplatnila v ostatných predmetoch a výchovné predmety hodnotila slovom absolvoval/neabsolvoval. V 5. – 9. ročníku postupovala rovnako. V školských rokoch 2020/2021 a 2021/2022 hodnotila výchovné predmety a predmety zavedené v rámci disponibilných hodín (finančná gramotnosť; dopravná výchova; mediálna výchova; tvorivé čítanie; viem, čo zjem) slovom absolvoval/neabsolvoval; ostatné predmety klasifikovala známkou. Škola počas dištančného vyučovania posilnila tie nástroje hodnotenia, ktoré mali formatívny charakter a oceňovali akýkoľvek pokrok žiaka. V školskom roku 2021/2022 učitelia pokračovali v uplatňovaní formatívneho hodnotenia, čo všetci potvrdili v dotazníku a tiež bolo pozorované takmer na všetkých sledovaných hodinách. V dotazníkoch zadaným žiakom nižšieho stredného vzdelávania vyše 80 % respondentov uviedlo záujem učiteľov o ich problémy v učení, povzbudzovanie pri správnych odpovediach.

Všetky úpravy v učebných plánoch, učebných osnovách, v hodnotení a klasifikácii **odsúhlasila pedagogická rada** a boli zaznamenané v ŠkVP i v zápisniciach zo zasadnutí metodických orgánov.

Škola vytvorila **system opatrení zameraný na poskytovanie podpory ohrozeným skupinám žiakov**. V škole pracoval inkluzívny tím zložený zo školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa a 2 pedagogických asistentov, ktorí poskytovali odbornú pomoc žiakom, učiteľom i rodičom. Inkluzívny tím sa pravidelne zúčastňoval zasadnutí pedagogickej rady. **Podpora učenia sa žiakov** na vyučovacích hodinách bola v kontrolovanom subjekte podľa učiteľov realizovaná prostredníctvom inovatívnych foriem a metód vyučovania (zážitkové, bádateľské vyučovanie). Všetci učitelia uviedli, že vo vyučovacom procese diferencovali úlohy a zadania podľa špecifických potrieb a možností žiakov, uplatňovali individuálny prístup, rozvíjali sebahodnotiace zručnosti žiakov a vytvárali im priestor na hodnotenie výkonov spolužiakov. Väčšina učiteľov sa vyjadrila, že uplatňovala špecifické pedagogické intervencie (predĺžený výklad), do vyučovacích hodín zaraďovala skupinovú prácu s prvkami kooperácie a aktivity s využitím počítačových aplikácií, tiež vytvárala priestor pre rovesnícke učenie. Žiaci vo svojich odpovediach v dotazníkoch čiastočne potvrdili využívanie rovesníckeho učenia (57,50 %), rozvíjanie sebahodnotiacich zručností (55 %), riešenie úloh v skupinách (50 %). Menej si rozvíjali zručnosti pri hodnotení spolužiakov (42,50 %), riešenie úloh pomocou počítačových aplikácií potvrdilo 33,75 % žiakov, len 27,50 % žiakov odpovedalo, že učitelia sa im viac venujú a učivo im dovysvetľujú, zadávanie iných úloh v predmetoch, ktoré považujú za náročné, potvrdilo len 7,50 % z nich. V predloženej dokumentácii sa nachádzali podrobné informácie o žiakoch, ktorí mali problémy s učením a tiež informácie o ich riešení. V oblasti podpory

wellbeingu všetkých žiakov učitelia posilňovali na vyučovacích hodinách sociálne učenie, 71,25 % žiakov v dotazníku uviedlo, že ich vyučovanie baví, lebo sa v triede cítia príjemne. Učitelia uviedli, že organizovali triedne aktivity zamerané na obnovenie a upevnenie vzťahov v rovesníckych skupinách, realizovali programy primárnej prevencie rizikového správania žiakov zamerané najmä na šikanovanie a protidrogovú prevenciu, v rámci ktorých organizovala škola aj besedy s príslušníkom policajného zboru a aktivity so školským psychológom. Účasť na prednáškach, besedách a aktivitách na rôzne témy potvrdila menej ako polovica žiakov (45 %). V dotazníku 81,25 % žiakov uviedlo, že učitelia sa zaujímali o ich problémy v učení, podľa 85 % ich učitelia niektorých predmetov povzbudzovali a chválili, keď odpovedali správne alebo splnili úlohu, podľa 71,25 % im učitelia vysvetlili, kde urobili chybu, keď niečo nevedeli a nedostali hneď zlú známku. **Podpora žiakov v čase mimo vyučovania** bola zo strany školy zabezpečená možnosťou individuálnych konzultácií žiakov so školským špeciálnym pedagógom. Učitelia poskytovali žiakom v prípade potreby individuálne alebo skupinové doučovanie. Škola taktiež využila možnosť, aby ju žiaci počas DV navštevovali v skupinách 5+1. Tieto skupiny tvorili žiaci so ŠVVP, ktorí nemali internet a žiaci, ktorí mali problém vzdelávať sa v domácom prostredí. Spoluprácu s komunitnými centrami potvrdilo 28,57 % učiteľov a 6,25 % žiakov. V prípade ťažkostí bol žiakom k dispozícii školský psychológ. Do spolupráce boli zaangażovaní aj zákonní zástupcovia, pričom vedenie školy sa snažilo zvýšiť ich počet. Spolupráca s rodičmi bola veľmi náročná (nezáujem rodičov slaboprosievajúcich žiakov a žiakov zo SZP). Členovia inkluzívneho tímu počas DV navštevovali žiakov v ich domácom prostredí s cieľom zistiť príčiny neúčasti na vzdelávaní, pomoci pri zadaných úlohách, upozornenia na možné dôsledky a dohody ďalšej spolupráce. Posilnila sa spolupráca medzi učiteľmi, aktívne sa realizovala aj spolupráca s poradenskými zariadeniami a občianskym združením Romano Kher, ktoré po vyučovaní poskytovalo žiakom 1. i 2. stupňa skupinové doučovanie zamerané na prácu s PC. **Práca pedagogických zamestnancov sa skvalitnila** v rozvíjaní ich digitálnych zručností, oboznámili sa s rôznymi aplikáciami, prostredníctvom ktorých dištančne vyučovali. Zúčastnili sa interného vzdelávania zameraného na prácu s aplikáciami (ZOOM), webinárov a školení zameraných na online vzdelávanie žiakov, rozvíjanie ich digitálnych zručností, odstránenie slabého prospechu žiakov a ich motiváciu učiť sa. Účasť na vzdelávaní na rozvoj profesijných kompetencií potvrdilo v dotazníku 78,57 % učiteľov. Vedenie školy pravidelne usmerňovalo, kontrolovalo a hlavne oceňovalo prácu učiteľov, motivovalo ich k lepším výkonom.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Primárne vzdelávanie

V primárnom vzdelávaní sa uskutočnilo priame pozorovanie vyučovacieho procesu na 12 hodinách. Hospitácie boli vykonané na hodinách slovenského jazyka a literatúry (4), vlastivedy (2), matematiky (3), prírodovedy (1) a prvouky (2).

Učenie sa žiaka

Na sledovaných hodinách žiaci disponovali veku primeranými **komunikačnými** spôsobilosťami a dokázali diskutovať na dané témy. Na otázky a pokyny učiteľov odpovedali pohotovo, zrozumiteľne s aktívnym využívaním slovnej zásoby a odbornej terminológie. Komunikačné zručnosti smerovali na všetkých hodinách k efektívnej spolupráci medzi žiakmi i vo vzťahu k učiteľom. Získavať informácie prostredníctvom počítačových aplikácií mali žiaci príležitosť

iba na jednej tretine hodín. Rozvoj čitateľskej gramotnosti bol u žiakov pozorovaný skoro na všetkých hospitovaných hodinách čítaním textu, sústredeným počúvaním s porozumením. Na väčšine hodín vedeli vyhľadávať explicitné informácie a vykonať základnú analýzu textu, prípadne text hodnotiť. **Poznávacie** kompetencie si rozvíjali aktívnym riešením úloh na úrovni zapamätania a porozumenia. Správne reprodukovali osvojené vedomosti v daných témach vo všetkých sledovaných vyučovacích predmetoch. Úspešne aplikovali získané vedomosti a zručnosti pri riešení praktických príkladov. Pri rozvíjaní vyšších myšlienkových procesov dostali možnosť pracovať s úlohami na analýzu, hodnotenie a na rozvíjanie tvorivosti na dvoch tretinách hodín. Na všetkých sledovaných hodinách v procese vzdelávania boli žiaci aktívni, spolupracovali a preberali zodpovednosť za vlastné učenie sa. S novými nápadmi a postupmi pri riešení problémov prichádzali na väčšine hodín. Iba na 1 hodine nedostali príležitosť pracovať s chybou. Zručnosť v hodnotení spolužiakov pri rozvíjaní kompetencií **k celoživotnému učeniu sa** dostali príležitosť na väčšine hodín, menej boli vyzývaní na sebahodnotenie. Na väčšine hodín bolo žiakom umožnené jasne a pohotovo vyjadriť svoj názor na problém, zdôvodniť ho s využitím vhodných a názorných príkladov alebo argumentov, ktoré ostatní rešpektovali, čo zabezpečovalo rozvíjanie **občianskych kompetencií**. Pri rozvíjaní **sociálnych kompetencií** žiaci akceptovali nastavené pravidlá správania sa na všetkých sledovaných hodinách, preberali za svoje konanie zodpovednosť pri frontálnej alebo samostatnej práci. Pri spoločnom riešení úloh vytvárali optimálne vzťahy a prejavili spoluzodpovednosť za správny výsledok. Žiakom len na 1 hodine nebolo umožnené pracovať v skupinách alebo vo dvojiciach. Na väčšine hodín mali príležitosť prezentovať výsledky spoločnej práce, objektívne ich obhajovali s využitím vhodných argumentov.

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúce na všetkých sledovaných hodinách vytvárali priaznivé podmienky pre vzdelávanie každého žiaka s ohľadom na jeho individuálne schopnosti a potreby. Stanovili ciele vyučovania a priebežne overovali ich plnenie. Iba na jednej štvrtine nevyužívali **materiálno-technické** prostriedky a IKT. Vyučujúce stimulovali u žiakov snahu o napredovanie v učení, boli nápomocné pri riešení úloh aj zohľadňovaním špecifik žiakov so ŠVVP. Na všetkých vyučovacích hodinách sprístupňovali žiakom nové poznatky jasne a zrozumiteľne. Učivo vysvetľovali v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami, na 2/3 uplatňovali **efektívne stratégie vyučovania** (prepájali získané vedomosti s reálnym životom). Na sledovaných hodinách vyučujúce vhodne využívali finančnú gramotnosť a medzipredmetové vzťahy. Zaisťovali optimálne pracovné prostredie, dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, čím vytvárali pre žiakov **atmosféru istoty a psychického bezpečia**, podporovali ich **wellbeing**. Pri hodnotení práce žiakov využívali na všetkých sledovaných hodinách formatívne hodnotenie, cieľom ktorého bolo poskytnutie spätnej väzby, diagnostikovanie nedostatkov. Žiakov motivovali k učeniu sa pochvalou, hodnotili ich výkony uplatňovaním objektívnej kritiky a zdôvodňovaním hodnotenia tak, aby bolo žiakmi pochopené a prijaté. Klasifikácia bola uplatnená na viac ako polovici hodín.

Nižšie stredné vzdelávanie

Priebeh výchovy a vzdelávania z hľadiska vyučovania učiteľom a učenia sa žiakov bol sledovaný **v nižšom strednom vzdelávaní** na 22 vyučovacích hodinách. Hospitácie boli vykonané na hodinách slovenského jazyka a literatúry (5), anglického jazyka (5), matematiky (4), fyziky (4) a dejepisu (4).

Učenie sa žiaka

Komunikačné kompetencie žiakov boli primerane rozvinuté. Vo vyučovacom procese sa vyjadrovali prevažne jednoduchými vetami, na otázky učiteľov odpovedali logicky, vecne a spisovne, s primeraným využitím odbornej terminológie. V cudzom jazyku žiaci disponovali priemernými až podpriemernými schopnosťami, ich slovná zásoba nebola dostatočne rozvinutá. Komunikácia na vyučovaní prebiehala najmä v interakcii učiteľ – žiak, komunikácia medzi žiakmi bola uplatňovaná v menšej miere. Na necelej polovici hospitovaných hodín žiaci získavali a spracovávali informácie prostredníctvom počítačových aplikácií, vyučovacích programov a internetu. Pracovali so súvislými aj nesúvislými textami, v ktorých vyhľadávali základné informácie a kľúčové slová, v menšej miere text analyzovali a asi na tretine sledovaných hodín text posudzovali a hodnotili. **Poznávacie kompetencie** sa rozvíjali najviac na úrovni zapamätania, porozumenia a aplikácie. Žiaci bez zásadných problémov reprodukovali osvojené učivo, vysvetľovali jeho obsah, vedeli odlíšiť podstatné informácie od marginálnych. Na väčšine sledovaných hodín získané vedomosti a skúsenosti samostatne aplikovali a interpretovali v nových situáciách. Ojedinelé úlohy na rozvoj vyšších myšlienkových postupov ako analýza, porovnávanie vzájomných vzťahov a súvislostí, hľadanie vnútornej interakcie alebo hierarchie riešili najmä v spolupráci s učiteľom. Vytvoriť vlastný plán alebo navrhnúť nový postup či riešenie problémových úloh a preukázať tvorivosť patrilo k najmenej rozvíjaným schopnostiam žiakov. Žiaci boli prevažne aktívni a sústredení, zapájali sa do procesu vyučovania, vzájomne si vymieňali poznatky a skúsenosti. V samostatnej alebo spoločnej práci preberali zodpovednosť za vlastné učenie a prácu v skupine. Schopnosť prichádzať s novými nápadmi a postupmi, byť iniciatívni a nespoliehať sa na prácu učiteľa na väčšine sledovaných hodín nepreukázali. Monitorovať svoj proces učenia, uvedomovať si chyby a následne ich korigovať dokázali najmä v spolupráci s učiteľom a na jeho podnet, čím sa zabezpečovalo rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Na sledovaných hodinách hodnotili svoje učebné výkony, v malej miere boli vyzývaní k hodnoteniu výkonu spolužiakov alebo triedy. Pri hodnotení vlastného učebného pokroku vedeli primerane sformulovať svoje slabé a silné stránky a pokiaľ bola ich práca učiteľom alebo spolužiakom hodnotená, vedeli radu a ich podnety prijať. Žiaci ochotne a pohotovo vyjadrovali svoje názory a primerane svojim schopnostiam a veku ich zdôvodňovali. Názory svojich spolužiakov pozorne počúvali a odlišné postoje v diskusii akceptovali. Vzhľadom na to, že príležitosť k prezentovaniu hodnotových postojov na vyučovaní mali len asi na tretine sledovaných hodín, rozvíjanie **občianskych kompetencií** bolo najslabšou stránkou vyučovacieho procesu. Na väčšine vyučovacích hodín žiaci dodržiavali dohodnuté pravidlá správania, regulovali svoje konanie. Na niektorých hodinách svojich spolužiakov vyrušovali, nespolupracovali s nimi, a tak napriek snahe učiteľa bola disciplína na 3 vyučovacích hodinách uvoľnenejšia. **Sociálne kompetencie** si rozvíjali pri práci v skupinách na menej ako polovici sledovaných hodín, v ktorých preberali zodpovednosť za plnenie svojich úloh, vzájomne spolupracovali, pomáhali si a rešpektovali sa. Pokiaľ to dovoľil čas, výsledky svojej činnosti prezentovali pred triedou. Nie pravidelne mali žiaci možnosť svoju prácu posudzovať, zdôvodňovať a hodnotiť.

Vyučovanie učiteľom

V úvode väčšiny sledovaných hodín učiteľia stanovili **ciele** výchovno-vzdelávacieho procesu orientované na výkon žiaka a v priebehu vyučovania rôznymi metódami zabezpečovali overovanie ich plnenia. Na väčšine hodín vytvárali podmienky pre **inkluzívne vzdelávanie**

a proces výučby personalizovali rešpektovaním individuálnych schopností žiakov poskytnutím osobnej pomoci, zadávaním rôznych typov úloh alebo rešpektovaním časového rozpätia pre ich splnenie. Vzhľadom k stanoveným cieľom **materiálne prostriedky** (tabuľa, interaktívnu tabuľa, knihy, učebnice, fyzikálne pomôcky a pod.) využívali účelne a zmysluplne. Učivo vysvetľovali v súlade s aktuálnym vedeckým poznáním, na väčšine vyučovacích hodín vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí a na približne polovici sledovaných hodín učitelia využívali **efektívne metódy a stratégie** vo forme pojmových máp, brainstormingu, didaktických hier a realizácie pokusov. Učitelia vytvárali pozitívnu pracovnú atmosféru pokojným, otvoreným a priateľským prístupom ku žiakom a taktným zohľadňovaním ich osobitostí. Sebadôveru žiakov posilňovali uplatňovaním formatívneho hodnotenia, v ktorom často prevládala pochvala a povzbudenie nad kritikou. Klasifikáciu a hodnotenie učitelia uplatnili na menej ako polovici hospitovaných hodín a svoje hodnotenie vo väčšine prípadov zdôvodňovali.

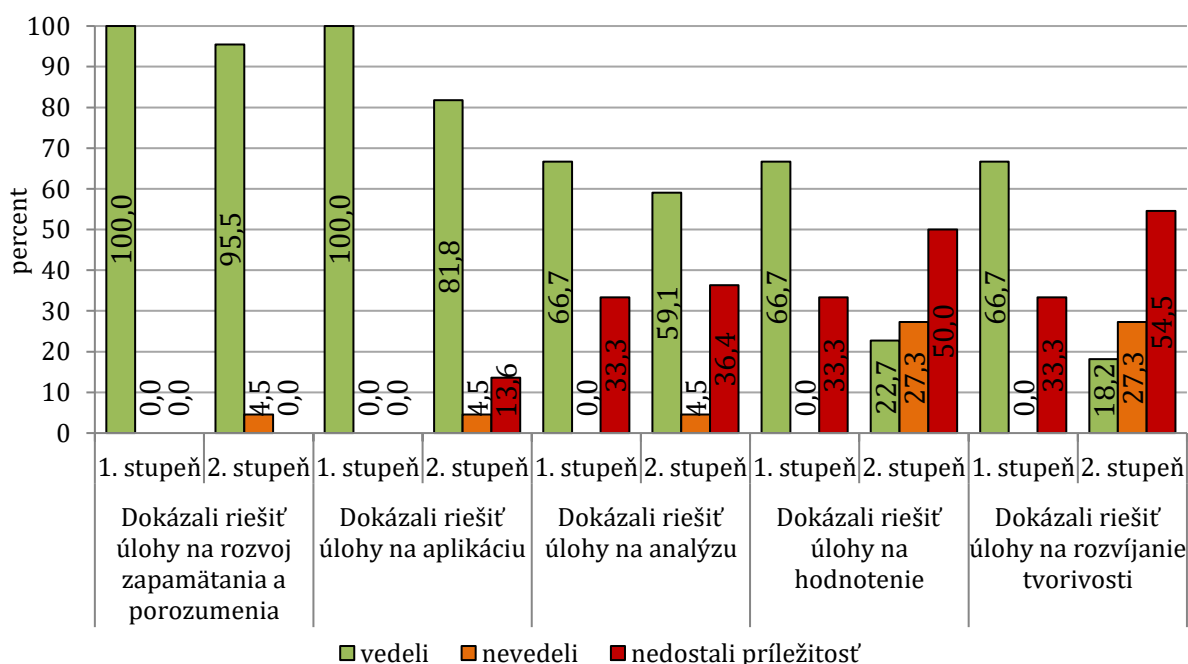
Výrazné pozitíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín:

- ✓ vytváranie pozitívnej pracovnej atmosféry na vyučovaní, uplatňovanie povzbudenie a pochvaly (primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie),
- ✓ vytváranie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie).

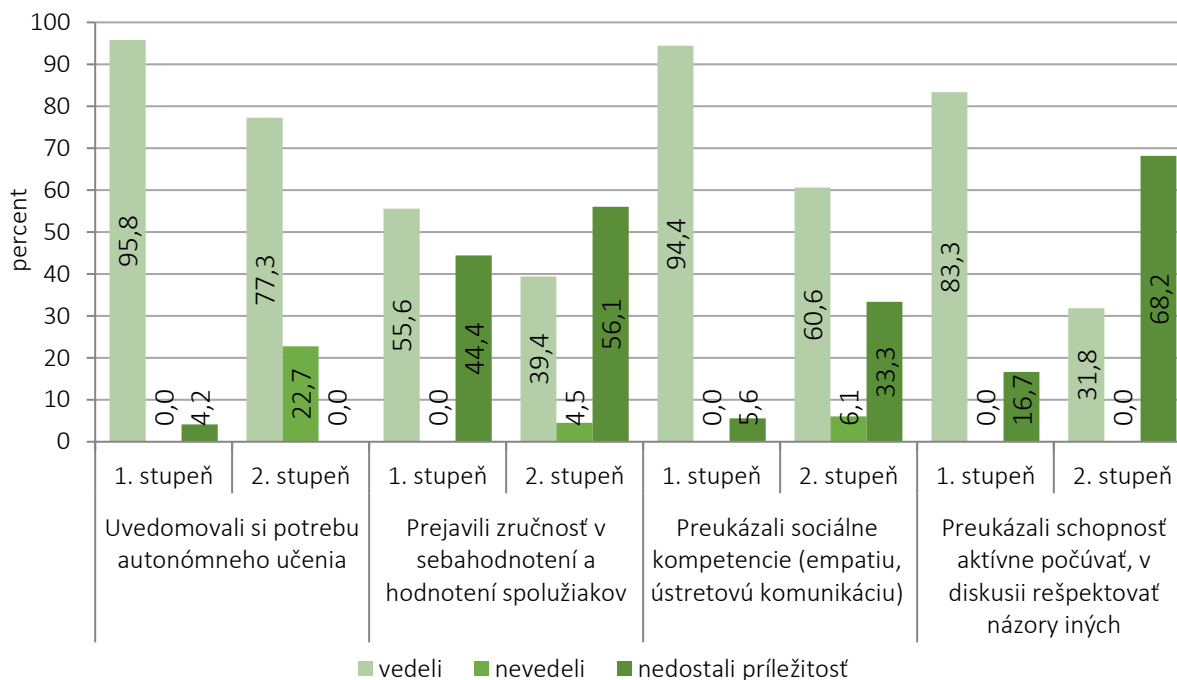
Výrazné negatíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín:

- ✓ nezadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov (hodnotenie, posudzovanie, argumentovanie a rozvoj tvorivosti) (primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie),
- ✓ málo príležitostí na vyjadrenie názorov a postojov žiakov (nižšie stredné vzdelávanie),
- ✓ nevytváranie dostatočného priestoru na rozvíjanie zručností pri hodnotení spolužiakov a sebahodnotení (primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie).

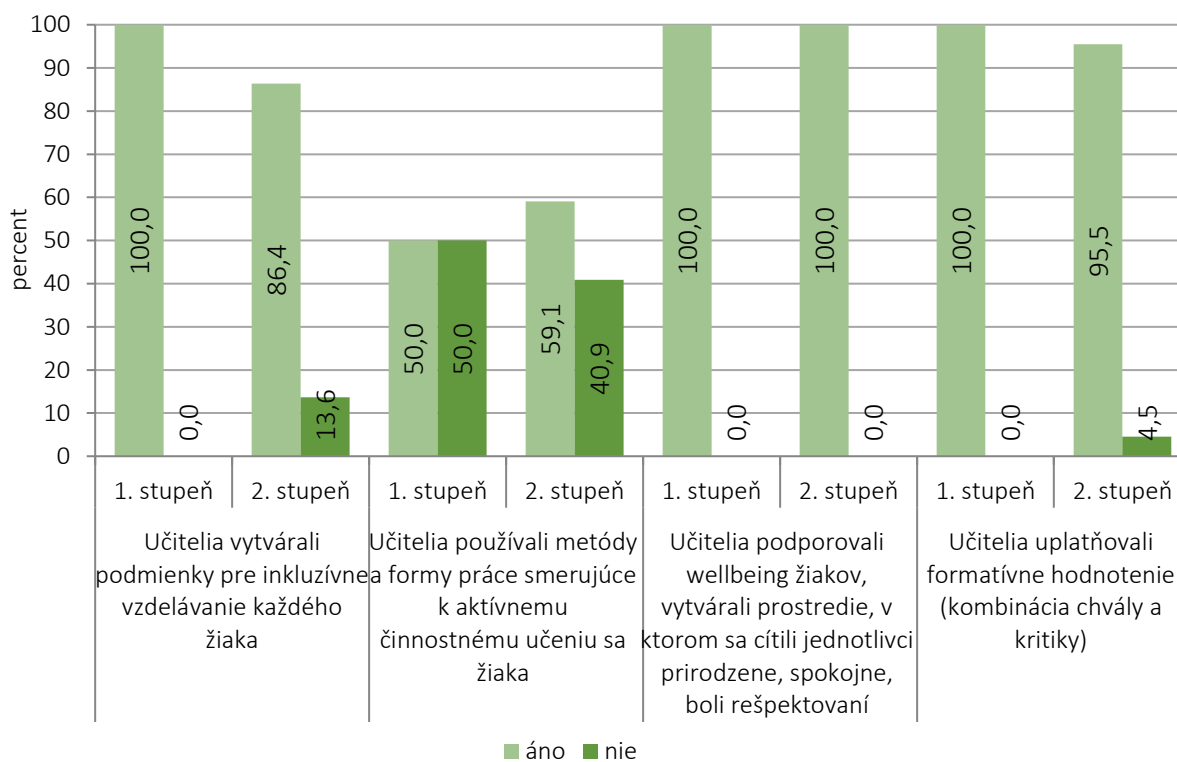
Graf 3 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 5 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Vo výchovno-vzdelávacom procese boli uplatňované podporné opatrenia na odstránenie deficitu v poznatkovej úrovni žiakov a na minimalizáciu dôsledkov neplnohodnotného dištančného vzdelávania. Všetci učitelia v dotazníku deklarovali využívanie inovatívnych foriem vyučovania, ktorú vnímala približne tretina žiakov. Pri priamom pozorovaní vyučovacieho procesu boli tieto formy uplatnené na viac ako polovici hodín. Učitelia zaraďovali do vyučovania práce s rôznymi výukovými aplikáciami, čo v dotazníku uviedlo vyše 85 % učiteľov. Používanie výukových aplikácií uviedla tretina žiakov. Väčšina učiteľov uplatňovala špecifické pedagogické intervencie, čo bolo pozorované na vyše 90 % hospitovaných hodín, pričom len 27,50 % žiakov uviedlo, že im učitelia opakovane vysvetľujú učivo, ktorému nerozumeli a len podľa 7,50 % sú im zadávané úlohy s rôznou náročnosťou. Na sledovanom vyučovaní sa individuálny prístup žiakov uplatňoval na prevažnej väčšine hospitovaných hodín. Zaraďovanie skupinovej práce sa pri hospitovaných hodinách potvrdilo na vyše 60 % hodinách, pričom podľa učiteľov bola pravidelnou formou vyučovania (91%), žiaci uviedli 50 % - né zastúpenie skupinovej práce vo vyučovaní. Všetci učitelia uviedli, že vytvárajú priestor na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov, možnosť hodnotiť svoju prácu potvrdilo 55 % žiakov, podobný výsledok malo aj pozorovanie vyučovacieho procesu. Väčší rozdiel v názoroch bol medzi učiteľmi a žiakmi vo vytváraní priestoru pre hodnotenie výkonov spolužiakov, kde 100 % učiteľov tvrdilo, že vytvára priestor na hodnotenie výkonu spolužiaka, ale len 42,50 % žiakov. Pozorovanie priameho vyučovacieho procesu preukázalo tento priestor na niečo vyše 40 % vyučovacích hodín. Analýzou odpovedí žiakov a učiteľov bol zistený viac ako tretinový rozdiel vo vytváraní priestoru pre rovesnícke učenie žiakov na vyučovacích hodinách, žiaci ho vnímali na vyše polovici hodín, učitelia na vyše 90 %. Aktívnu pomoc pedagogického asistenta pri učení využívalo takmer 80 % učiteľov. Nižšia hodnota bola u žiakov (cca 50 %), keďže pomoc asistentov využívali predovšetkým žiaci zo SZP a ZZ. Individuálnu konzultáciu so špeciálnym pedagógom využilo 30 % žiakov, predovšetkým so ŠVVP. Posilnenie sociálneho učenia sa potvrdilo priamym pozorovaním vyučovacieho procesu, čo korešpondovalo s hodnotami uvedenými učiteľmi v dotazníku (92,86 %). Z výsledkov dotazníkov vyplynuli aj odlišné názory medzi žiakmi a vyučujúcimi pri posudzovaní realizovania aktivít v oblasti primárnej prevencie rizikového správania sa žiakov, pretože viac ako polovica žiakov na rozdiel od učiteľov (71,43 %) účasť na týchto aktivitách nepotvrdila. V dokumentácii koordinátora prevencie bola zaznamenaná realizácia týchto aktivít. V rámci mimovyučovacích aktivít 64,29 % učiteľov uviedlo, že žiakom poskytuje buď individuálne alebo skupinové doučovanie, ale využilo ho len 17,50 % žiakov. Žiaci 2. stupňa mali v rámci opatrení možnosť navštevovať školský klub detí, čo využilo 5 % žiakov. Škola nebola zapojená do projektov Spolu múdrejší a Letná škola. Zaangažovanie zákonných zástupcov do spolupráce so školou v dotazníku uviedlo 100 % učiteľov a vo svojich odpovediach to potvrdili takmer všetci žiaci (96, 25 %). Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že spolupráca so zákonnými zástupcami je veľmi náročná a je závislá od záujmu, resp. nezájmu rodičov slaboprosievajúcich žiakov a žiakov zo SZP. Mnohí zákonní zástupcovia žiakov nereagujú na predvolania a výzvy školy ohľadom výchovných alebo vzdelávacích výsledkov detí, riešenia záškoláctva. Opatrenia zamerané na skvalitnenie práce a vzdelávanie pedagogických zamestnancov mali pozitívny vplyv na kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu a posilnenie spolupráce medzi učiteľmi a podporným tímom. Pedagogickí zamestnanci sa vyjadrili, že so svojimi kolegami vzájomne spolupracujú, podporujú sa pri riešení závažných problémov, odovzdávajú si poznatky a skúsenosti. 78,57 % učiteľov sa zúčastňovalo počas DV externých vzdelávaní pedagógov na rozvoj osvojených a na získanie nových profesijných kompetencií v oblasti práce s ohrozenými

skupinami žiakov. Viac ako polovica učiteľov oceňovala odbornú pomoc aj pri riešení osobných problémov.

2 ZÁVERY

Školou vykonaná revízia ŠkVP zabezpečila nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň reflektovala zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese napomáhal odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozitíva

- ✓ predložená dokumentácia poskytla chronologicky radené a celostné informácie o žiakoch, ktorým podporný tím poskytoval pomoc pri problémoch s učením a prístupom k učivu a vyučovaniu a o spolupráci podporného tímu a učiteľov so zákonnými zástupcami týchto žiakov,
- ✓ učitelia vytvárali žiakom prostredie, v ktorom sa cítili prirodzene, spokojne a boli rešpektovaní, brali ohľad na kultúrne rozdiely a osobitosti žiakov,
- ✓ uplatňovanie formatívneho hodnotenia žiakov s využitím optimálnej kombinácie chvály a kritiky.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- ✓ využívanie metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov, čím sa vytvárajú podmienky na rozvíjanie tvorivosti a kritického myslenia,
- ✓ vytváranie príležitostí na rozvíjanie občianskych a sociálnych kompetencií.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- ✓ zaraďovať do vyučovacieho procesu v primárnom i nižšom strednom vzdelávaní úlohy na rozvoj vyšších myšlienkových procesov (na analýzu, hodnotenie, tvorivosť),
- ✓ podporovať rozvoj hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností žiakov s využitím argumentácie,
- ✓ používať metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiaka,
- ✓ vytvárať žiakom priestor na prezentáciu výsledkov spoločnej činnosti, na preukázanie schopnosti aktívne počúvať a v diskusii rešpektovať iných.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program „Cesta k poznaniu je nekonečná“ a jeho prílohy – učebný plán, učebné osnovy;
2. správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2018/2019; 2019/2020; 2020/2021;
3. správa o výchovno – vzdelávacej činnosti školy od 10. 03. 2020 do 30. 06. 2020;
4. zápisnice z pedagogickej rady;
5. zápisnice z rokovania metodických orgánov;
6. rozvrhy hodín počas dištančného vzdelávania a po nástupe na prezenčné vzdelávanie;
7. aktuálne rozvrhy tried a vyučujúcich;
8. Krízový plán dištančného vzdelávania v priebehu školského roku 2020/2021;
9. Interná smernica vypracovaná podľa Usmernenia na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie, spôsobenej prerušením vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 zo dňa 20. 04.2020 (z 28. 04. 2020);
10. Pokyny upravujúce podmienky prevádzky ZŠ a ŠKD na obdobie do konca školského roka 2019/2020 (z 27. 05. 2020).

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: RNDr. Jana Weisová

Dňa: 25. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

RNDr. Jana Weisová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Iveta Horváthová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 25. 03. 2022 v Bratislave:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

RNDr. Jana Weisová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Iveta Horváthová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Iveta Horváthová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Jana Weisová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti